

Polecenia podsumowujące

1. Przedstaw sytuację Polaków z ziem zabranych po 1864 r.
2. Omów politykę rusyfikacyjną w Królestwie Polskim po powstaniu styczniowym.
3. Opisz losy Kościoła rzymskokatolickiego i Cerkwi greckokatolickiej po powstaniu styczniowym.

Królestwo Polskie i ziemie zabrane po powstaniu styczniowym

Podsumowanie

22

◆ Stosunek Rosjan do Polaków po powstaniu styczniowym

Powstanie styczniowe przyczyną nasilenia się wśród Rosjan postaw szowinistycznych względem Polaków.

◆ Polityka Rosji na ziemiach zabranych

Represje wobec Kościoła katolickiego i szlachty na ziemiach zabranych (kasata zakonów, próby wprowadzenia języka rosyjskiego do liturgii, likwidacja parafii i konfiskata majątków).

Ograniczenie wpływów Kościoła katolickiego i kultury polskiej.

Wzrost roli Cerkwi prawosławnej, przychylniej władzom państwowym.

Wyругowanie języka polskiego ze wszystkich instytucji publicznych.

◆ Unifikacja Królestwa Polskiego z Rosją

Utrata autonomicznych instytucji.

Królestwo Polskie nazywane Krajem Nadwiślańskim (Priwislinskij Kraj).

◆ Rusyfikacja w Królestwie Polskim

Wprowadzenie języka rosyjskiego jako urzędowego w administracji i sądownictwie.

Wprowadzenie języka rosyjskiego jako wykładowego w szkolnictwie (poza lekcjami religii) – noc apuchtinowska.

1869 – likwidacja Szkoły Głównej Warszawskiej i utworzenie w 1870 r. Cesarskiego Uniwersytetu Warszawskiego z wykładowym językiem rosyjskim.

Ograniczenie wpływów Kościoła katolickiego przez podporządkowanie jego hierarchów władzy Kolegium Duchownego w Petersburgu.

1875 – likwidacja Cerkwi greckokatolickiej w Królestwie Polskim.

Polecane publikacje

A. Chwalba, *Polacy w służbie Moskali*, Warszawa–Kraków: WN PWN, 2014.

M. Rolf, *Rządy imperialne w Kraju Nadwiślańskim. Królestwo Polskie i cesarstwo rosyjskie (1864–1915)*, przekł. W. Włoskiewicz, Warszawa: Wyd. UW, 2016.

J. Witort, *O syberyjskim zesłaniu i rusyfikacji Żmudzi*, Warszawa: DiG, 2017.

